

at der er paalagt Sogneraadene og Sogneraadformsformændene et stort og betydningsfuldt Arbejde, og at det for Landets Administration i disse Aar har været af stor Betydning, at dette Arbejde er udøvet med den Omhu og Dygtighed, som man i de sidste Aar har set hos de fleste Sogneraad og Sogneraadformsformænd. Arbejdet er af en overordentlig Karakter. Det drejer sig ikke blot om kommunale Anliggender i Ordets almindelige Forstand — om Kommunens Interesser, som de begrænses af dens snævre Grænse —, men det er Landets Sager, i hvis Styrelse Sogneraadene er blevet et Led, og naar det er Tilfældet, forekommer det mig, at man, hvilket Standpunkt man end ellers indtager til dette Spørgsmaal, maa anse det for rigtigt, at Staten, som paalægger dette Arbejde, er med til at vederlægge det paa rimelig Maade. Det drejer sig for Statskassen om at refundere Halvdelen af det overordentlige bevilgede Vederlag, og det overordentlige Vederlag bliver derefter nærmere bestemt. For det første fastslaaes det, at det overordentlige Vederlag ikke kan betragtes som indtraadt, før Kommunalbestyrelsen har benyttet sin almindelige Ret til at anvende de 30 Øre. Hvis Sogneraadet ikke har benyttet denne Bemyndigelse hidtil, vil der ingen Grund være for Staten til at træde til. Der er ikke Grund dertil, før den almindelige Bemyndigelse, der gælder under normale Forhold, fuldt ud er anvendt. Dernæst foreslaas det, at hvis enkelte Sogneraad, i Modsætning til andre, under den nuværende overordentlige Situation har henvendt sig til Amtsrådet og faaet Samtykke til yderligere Vederlag udover det Grundbeløb, som man har Lov til at anvende, vil ogsaa dette kunne tages i Betragtning, naar det gælder Refusionen fra Statskassen; thi det vilde være ubilligt, om de Sogneraad, der netop paa Grund af de overordentlige Forhold allerede havde faaet Samtykke til at gaa højere op, medens andre havde været mere tilbageholdende, skulde stilles ugunstigere end disse. Endvidere fastslaaes det, at Statstilskuddet ikke kan overstige et Beløb af 25 Øre pr. Individ af Kommunens Indbyggertal efter sidste Folketælling. Jeg haaber, at det høje Ting vil skænke denne Bestemmelse en gunstig Overvejelse og Fremme. Man vil sikkert i Landkommunernes Styrelse forstaa og vurdere, at man her indefra ser saaledes paa det Arbejde, der ydes, at man ved denne ekstraordinære Lejlighed erkender, at Staten

bør træde til med Hensyn til Sogneraadformsformændenes Vederlag.

Den tredje Paragraf angaar de kommende kommunale Valg paa en anden Maade, nemlig Vælgernes Stilling. Sikringsstyrkens Indkaldelse vil gøre det umuligt for mange baade af de menige og af Hærens øvrige Personale at deltage i de kommunale Valg. Vor almindelige Lovgivning har, hvad de kommunale Valg angaar, ingen Bestemmelser, der giver Adgang til at stemme paa anden Maade end ved at være til Stede paa Valgdagen. For de politiske Valg har man Regler gældende for Søfolk. Men det vil være naturligt at betragte Sikringsstyrkens Indkaldelse som et saa overordentligt Forhold, at man ikke bør berøve de indkaldte Adgang til at deltage i Afstemningen ved de kommunale Valg efter lignende Principper, som man ved de politiske Valg anvender overfor Søfolk. Det foreslaas derfor her at bemyndige Indenrigsministeren til efter Forhandling med Forsvarsministeren at træffe Foranstaltninger til, at saadan Afstemning kan finde Sted. Det anføres, at dette skal ske i Overensstemmelse med de Grundsætninger, som blev anvendt, den Gang man ved Folkeafstemningen angaaende Vestindien benyttede Reglerne i Loven om Søfolks Deltagelse i Valg paa de til Sikringsstyrken indkaldte. Ogsaa denne Paragraf anbefaler jeg til velvillig Fremme i det høje Ting, ligesom jeg haaber, at Lovforslaget i sin Helhed maa nyde hurtig og velvillig Fremme i den samlede Rigsdag.

Finansministeren (Brandes): Jeg tillader mig for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om overordentligt Tilskud til Kontorudgifter ved Amtstuerne m. m.* Lovforslaget gaar ud paa, at der ydes et overordentlig Tilskud svarende til 20 pCt. af Kontorholdsgodtgørelsen til Amtstuerne, til Skovkassereren i Esrom og andre Skovkasserere og Oppebørselsbetjenten i Kolding, saa at dette Tilskud for Finansaaret 1917—18 kommer det ikke fastlønnede Personale ved disse forskellige Institutioner til gode. Lovforslaget svarer ganske til et af mig i Fjor fremsat Lovforslag og til Lovforslag, der fremsættes af mine Kolleger om lignende Forhold. Jeg skal meget anbefale det til det høje Ting.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Det Forslag til Lov, jeg skal fremsætte for det høje Ting, er *Forslag til Lov om*